

Total number of printed pages-11

63/1 (SEM-6) GE2/PSCRG6026

2024

POLITICAL SCIENCE

Paper : PSCRG6026

(Politics in India)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

1. Choose the correct answer : **(any six)**

1×6=6

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : (যিকোনো ছয়টা)

- (a) Which part of Indian Constitution
Contains Directive Principles of State
Policy ?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোন খণ্ডই ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ
নিৰ্দেশাত্মক নীতিসমূহক সামৰি লৈছে?

(i) Part-I

প্ৰথম খণ্ড

(ii) Part-II

দ্বিতীয় খণ্ড

(iii) Part-III

তৃতীয় খণ্ড

(iv) Part-IV

চতুর্থ খণ্ড

(b) Who authored the book *Nation Building in India* ?

Nation Building in India গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

(i) M. K. Gandhi

এম. কে. গান্ধী

(ii) Jayaprakash Narayan

জয়প্রকাশ নাৰায়ণ

(iii) M. V. Pylee

এম. ভি. পাইলি

(iv) Jawaharlal Nehru

জৱাহৰলাল নেহৰু

(c) In which Article in the Constitution of India mentions are made about the Right to Constitutional Remedies for Indian citizens.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোন অনুচ্ছেদত ভাৰতীয় নাগৰিকৰ সাংবিধানিক প্ৰতিকাবৰ অধিকাৰৰ কথা উল্লেখ আছে ?

(i) Article 28

অনুচ্ছেদ ২৮

(ii) Article 29

অনুচ্ছেদ ২৯

(iii) Article 30

অনুচ্ছেদ ৩০

(iv) Article 32

অনুচ্ছেদ ৩২

(d) Which one of the following is not a regional political party ?

তলৰ কোনটো আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দল নহয় ?

(i) Assam Gana Parishad

অসম গণ পৰিষদ

(ii) National Conference

নেচনেল কনফাৰেন্স

(iii) All Indian National Congress

ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছ

(iv) Akali Dal

আকালি দল

(e) Among the following, who authored the book, *Introduction to the Constitution of India* ?

নিম্ন উল্লেখিত কোন *Introduction to the Constitution of India* গ্ৰন্থখনৰ লেখক ?

(i) D. D. Basu

দি. দি. বসু

(ii) Rajni Kothari

ৰজনী কোঠাৰি

(iii) B. R. Ambedkar

বি. আৰ. আৰ্বেদকৰ

(iv) Iqbal Narain

ইকবাল নাৰাইন

(f) Who appoints the Governor of the State in India ?

ভাৰতবৰ্ষত ৰাজ্যৰ ৰাজ্যপালক কোনে নিযুক্তি দিয়ে ?

(i) The Prime Minister

প্ৰধানমন্ত্ৰী

(ii) The Parliament

সংসদ

(iii) The President

ৰাষ্ট্ৰপতি

(iv) The Chief Justice of the Supreme Court.

উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ মুখ্য ন্যায়াধীশ

(g) Who is the Chairman of Rajya Sabha ?

ৰাজ্যসভাৰ সভাপতি কোন ?

(i) The Vice President of India

ভাৰতৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি

(ii) The Prime Minister of India

ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী

(iii) The Speaker of the Lok Sabha

লোকসভাৰ অধ্যক্ষ

(iv) The President of India

ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতি

(h) "A social class is any portion of the community marked off from the rest by social status." Who said this ?

"সামাজিক পৰিস্থিতিৰ ফলত সমাজৰ বাকী অংশৰ পৰা পৃথক হৈ পৰা পৰিয়ালৰ সমষ্টিয়েই হৈছে শ্ৰেণী।" —
কোনো কৈছিল ?

(i) MacIver

মেকআইভাৰ

(ii) Max Weber

মেক্স ওৱেবাৰ

(iii) Ginsberg

জিনছবাৰ্গ

(iv) Johnson

জনছন

(i) Who authored the book, *Political Science : A Philosophical Analysis* ?

Political Science : A Philosophical Analysis — গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

(i) J. C. Johari

জে. চি. জোহাৰি

(ii) Lloyd Rudolph

লিয়ড ৰুডলফ

(iii) Vernon Van Dyke

ভাৰ্ণন ভন ডাইক

(iv) Atul Kohli

অতুল কোহলি

(j) In which Article in the Constitution of India mentions about the formation of Rajya Sabha made ?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোন অনুচ্ছেদত ৰাজ্যসভাৰ গঠন সম্পৰ্কে উল্লেখ আছে?

(i) Article 79

অনুচ্ছেদ ৭৯

(ii) Article 80

অনুচ্ছেদ ৮০

(iii) Article 124

অনুচ্ছেদ ১২৪

(iv) Article 249

অনুচ্ছেদ ২৪৯

2. Answer the following questions : (any five)

2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো পাঁচটা)

(a) What is welfare state ?

জনকল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰ কি?

(b) What is independent judiciary ?

স্বাধীন ন্যায়পালিকা কি?

(c) Write two features of Fundamental Rights of Indian citizens.

ভাৰতীয় নাগৰিকৰ মৌলিক অধিকাৰসমূহৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(d) What is the advisory jurisdiction of the Supreme Court of India ?

ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ পৰামৰ্শদানৰ ক্ষমতা কি?

(e) Write two functions of political parties.

ৰাজনৈতিক দলৰ দুটা কাৰ্য্য লিখা।

(f) What is social class ?

সামাজিক শ্ৰেণী মানে কি?

(g) What is communalism ?

সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ মানে কি?

3. Answer the following questions : (any six)
5×6=30

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো ছয়টা)

- (a) Write briefly about the Gandhian approach to the study of Indian politics.
ভাৰতীয় ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ গান্ধীবাদী দৃষ্টিভঙ্গী সম্পৰ্কে সংক্ষেপে লিখা।
- (b) Mention any five sources of the Indian Constitution.
ভাৰতীয় সংবিধানৰ যিকোনো পাঁচটা উৎসৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।
- (c) What are the functions of the Speaker of the Lok Sabha ?
লোকসভাৰ অধ্যক্ষৰ কাৰ্যসমূহ কি কি?
- (d) What is judicial review power of the Supreme Court ?
উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ বৈধতা বিচাৰৰ ক্ষমতা কি?
- (e) Write a note on patriarchy.
পিতৃতন্ত্ৰৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।
- (f) Discuss the role of religion in Indian politics.
ভাৰতীয় ৰাজনীতিত ধৰ্মৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (g) Discuss the ideology of Assam Gana Parishad.

অসম গণ পৰিষদ দলৰ আদৰ্শসমূহ আলোচনা কৰা।

- (h) Write the characteristics of social movement.

সামাজিক আন্দোলনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

- (i) What are the means for securing secularism in India ?

ভাৰতবৰ্ষত ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ ভেটি শক্তিশালী কৰাৰ উপায়সমূহ কি কি?

- (j) Write briefly about liberalisation.

উদাৰীকৰণ সম্পৰ্কে সংক্ষেপে লিখা।

4. Answer the following questions: (any two)
10×2=20

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো দুটা)

- (a) Explain the powers and position of the Prime Minister of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ক্ষমতা আৰু পদমৰ্যাদা ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Critically analyze the role of opposition party in Indian politics.

ভাৰতৰ ৰাজনীতিত বিৰোধী দলৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা।

(c) What is caste ? Discuss the role of casteism in Indian power structure.

জাতি কি? ভাৰতবৰ্ষৰ ক্ষমতাৰ গাঁথনিত জাতিবাদৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the nature of Indian Secularism. What are the provisions of secularism embodied in the Constitution of India?

ভাৰতীয় ধৰ্মনিৰপেক্ষতাবাদৰ প্ৰকৃতি আলোচনা কৰা।
ভাৰতীয় সংবিধানত সন্নিৱিষ্ট ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ ব্যৱস্থাসমূহ কি কি?

5. Answer the following questions : (any one)
14×1=14

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো এটা)

(a) Discuss the Directive Principles of State Policy as mentioned in the Indian Constitution. Explain the constitutional significance of these principles.

ভাৰতীয় সংবিধানত উল্লেখ থকা নিৰ্দেশাত্মক নীতিসমূহ আলোচনা কৰা। এই নীতিসমূহৰ সাংবিধানিক তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What are the powers of the Rajya Sabha ? Explain the utility of the Rajya Sabha in the parliamentary democracy of India.

ৰাজ্যসভাৰ ক্ষমতাসমূহ কি কি? ভাৰতীয় সংসদীয় গণতন্ত্ৰত ৰাজ্যসভাৰ আৱশ্যকতা ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Examine the importance of environment movements with special reference to the Anti-Dam Movement in North-East India.

উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ নদীবান্ধ বিৰোধী আন্দোলনৰ প্ৰেক্ষাপটত পৰিবেশীয় আন্দোলনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।